
KYSELYLOMAKE

Tämä kyselylomake on osa Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa

FSD1062 Energia-asennetutkimus 1983

Kyselylomaketta hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

QUESTIONNAIRE

This questionnaire is part of the following dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive:

FSD1062 Energy Attitudes of the Finns 1983

If this questionnaire is used or referred to in any publication, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

SUOMALAISTEN ENERGIA-ASENTEET -83

VASTAUSOHJE:

Seuraavassa esitetään joukko väittämiä, jotka koskevat eri sähköntuotantomuotojen käyttöön liittyviä hyötyjä tai haittoja. Väittämät ovat sellaisia, että niistä voi olla useaa eri mieltä. Pyydämme sinua vastaamaan jokaiseen väittämään rengastamalla sen vaihtoehdon, joka vastaa sinun henkilökohtaista mielipidettäsi

	Olen täysin samaa mieltä	Olen jokseenkin samaa mieltä	Vaikea sanoa	Olen jokseenkin eri mieltä	Olen täysin eri mieltä
1. Ympäristö- ja saasteongelmista puhutaan nykyään aivan liikaa	1	2	3	4	5
2. Turve on liian arvokasta poltettavaksi	1	2	3	4	5
3. Energiantuotannosta aiheutuvien ympäristöhaittojen riskien vähentämiseksi olen tarpeen vaatiessa valmis tinkimään maamme elintasosta	1	2	3	4	5
4. Ydinvoiman vastustamisen syynä ovat useimmiten puutteelliset tiedot	1	2	3	4	5
5. Kustannukset ydinjätteiden huollosta jäävät joka tapauksessa tulevien sukupolvien maksettaviksi	1	2	3	4	5
6. Sähköä tulisi tuottaa mahdollisimman paljon vesivoimalla, koska se on kotimainen ja uusiutuva energialähde	1	2	3	4	5
7. Päätöksiä uusien voimalaitosten rakentamisesta olisi järkevää siirtää tuonnemmaksi ja ostaa sähköä ulkomailta	1	2	3	4	5
8. Suurvoimaloiden sijasta sähköä pitäisi tuottaa hajautetusti useammissa pienissä yksiköissä	1	2	3	4	5
9. Taloudellisuutensa vuoksi ydinenergian käyttö on kannatettavaa	1	2	3	4	5
10. Epäterveelliset elintavat aiheuttavat enemmän sairauksia kuin epäterveellinen asuinympäristö	1	2	3	4	5
11. Ydinvoiman käytöstä on luovuttava kokonaan poistamalla käytöstä nykyisetkin ydinvoimalat	1	2	3	4	5
12. Kivihiilen ympäristöystävällinen käyttö on jokseenkin mahdotonta	1	2	3	4	5
13. Tavallinen kansalainen ei ole juurikaan kiinnostunut energiantuotantoon liittyvistä asioista	1	2	3	4	5
14. Ydinjätteet voidaan turvallisesti loppusijoittaa Suomen kallioperään	1	2	3	4	5
15. Uusia vesivoimaloita ei pitäisi rakentaa, koska niistä saatava hyöty on mitätön niistä aiheutuviin ympäristöhaittoihin nähden	1	2	3	4	5
16. Turpeen laajamittainen käyttö energialähteenä ei ole järkevää, koska maamme turvevarat ovat rajalliset	1	2	3	4	5
17. Ydinvoiman käyttö on vaarallista, koska se helpottaa ydinaseiden leviämistä	1	2	3	4	5
18. Maakaasun käytön laajentaminen lisäisi kohtuuttomasti maamme riippuvuutta ulkomaisesta energiantuonnista	1	2	3	4	5
19. Pitkäaikaisten kansainvälisten kokemusten perusteella ydinvoiman riskit ovat osoittautuneet erittäin pieniksi	1	2	3	4	5
20. Suomen tulevasta energiantarpeesta esitetyt ennusteet ovat selvästi ylimitoitettuja	1	2	3	4	5
21. Muiden energialähteiden vähitellen ehtyessä ydinvoima jää käytännössä ihmisten ainoaksi mahdollisuudeksi tuottaa riittävästi sähköä	1	2	3	4	5
22. Paikallisten asukkaiden kannan tulee olla ratkaiseva, kun voimalaitosten rakentamisesta päätetään	1	2	3	4	5
23. Ydinvoiman vastustajat vastustavat yleensä kaikkea teknistä edistystä ja kehitystä	1	2	3	4	5
24. Jäljellä olevia vapaita koskia ei tulisi enää rakentaa siitä aiheutuvien maisemamuutosten, kalatalous- ja ympäristöhaittojen vuoksi	1	2	3	4	5

	Olen täysin samaa mieltä	Olen jokin samaa mieltä	Vaikea sanoa	Olen jokin eri mieltä	Olen täysin eri mieltä
25. Kivihiilivoimalaitoksen päästöjen vaikutukset ihmisten terveyteen ovat mitättömät	1	2	3	4	5
26. Ydinvoiman käyttö on perusteltua, koska sen käyttö vähentää koko maailman riippuvuutta öljystä	1	2	3	4	5
27. Aurinko- tai tuulivoiman laajamittaisesta käytöstä puhuminen on lähinnä haihattelua	1	2	3	4	5
28. Mikäli ydinvoimalaitoksessa tapahtuisi onnettomuus siitä aiheutuisi väistämättä korvaamattomia vahinkoja laajoille alueille ja suurille ihmisryhmille	1	2	3	4	5
29. Mikäli turvetta käytettäisiin enemmän energiantuotantoon, sillä olisi huomattava työllisyyttä parantava vaikutus	1	2	3	4	5
30. Keskiwertokansalainen tietää aivan liian vähän energiantuotannon vaihtoehdoista	1	2	3	4	5
31. Öljyn ja kivihiilen poltosta syntyvä rikkisaaste uhkaa metsiemme kasvua ja kalakantojen säilymistä	1	2	3	4	5
32. Sähköntuotanto on järkevää keskittää muutamiin suuriin voimalaitoksiin, jotka palvelevat koko maan tarpeita	1	2	3	4	5
33. Maakaasun käytön lisäämistä puoltavat erityisesti sen varsin vähäiset ympäristöhaitat	1	2	3	4	5
34. Ydinvoiman käyttöön sisältyy aivan liian paljon tuntemattomia vaaratekijöitä	1	2	3	4	5
35. Syöpään sairastumisen vaara on suuri ydinvoimaloiden ympäristössä	1	2	3	4	5
36. Vesivoimaan perustuvalla energiatuotannolla on hyvin vähän ympäristöhaittoja	1	2	3	4	5
37. Ydinvoimaloiden rakentamisesta tulee päättää kansanäänestyksellä kansalaisten enemmistön mielenpiteen mukaan	1	2	3	4	5
38. Suuria vahinkoja aiheuttavan ydinvoimalaonnettomuuden tapahtuminen on niin epätodennäköistä, ettei sellaisesta ole syytä huolestua	1	2	3	4	5
39. Viranomaiset ovat hoitaneet ydinvoimalaitosten turvallisuusvalvonnan Suomessa hyvin	1	2	3	4	5
40. Energian säästämällä ei energiaongelmia voida ratkaista	1	2	3	4	5
41. Energiantuotantoon liittyvät asiat ovat niin monimutkaisia, ettei tavallisella kansalaisella itse asiassa voi olla tietoon perustuvaa kantaa niihin	1	2	3	4	5
42. Uusia suurvoimalaitoksia ei tarvita, koska meillä on rakentamaton koskivoimaa	1	2	3	4	5
43. Ydinvoiman käyttö johtaa riippuvuuteen pienestä asiantuntijoiden ryhmästä	1	2	3	4	5
44. Korkean kotimaisuusasteensa vuoksi turpeen käyttöä energiantuotantoon tulisi lisätä	1	2	3	4	5
45. Kansalaiset suhtautuvat energiakysymyksiin usein tunnepohjaisesti	1	2	3	4	5
46. Jo valjastetut joet pitäisi hyödyntää sähköntuotannossa vielä nykyistä paremmin	1	2	3	4	5
47. Yhteiskunnan tulisi valvoa voimayhtiöitä nykyistä tiukemmin	1	2	3	4	5
48. Ydinvoiman vastustajat eivät ole esittäneet mitään toteuttamiskelpoista vaihtoehtoa ydinvoiman tilalle	1	2	3	4	5
49. Energiantuotantoon liittyvistä kysymyksistä tulisi tiedottaa huomattavasti nykyistä enemmän	1	2	3	4	5
50. Tulevaisuudessa sähkön tarve on suurempi kuin nykyään	1	2	3	4	5
51. Ydinenergian käyttäminen johtaa kansalaisten vapauden rajoittamiseen	1	2	3	4	5
52. Ihmisten elintason kohottaminen edellyttää energiantuotannon lisäämistä	1	2	3	4	5

	Olen täysin samaa mieltä	Olen jokseenkin samaa mieltä	Vaikea sanoa	Olen jokseenkin eri mieltä	Olen täysin eri mieltä
53. Kansalaisten mielipiteitä ei ole riittävästi kuultu energiapoliittisissa ratkaisuisissa	1	2	3	4	5
54. Luotettavan tiedon saaminen energia-asioista on mahdotonta	1	2	3	4	5
55. Koska kivihiiltä on käytetty vuosisatoja, ei se voi olla vaarallista	1	2	3	4	5
56. Ympäristössämme on ihmiselle monin verroin vaarallisempia uhkia kuin ydinvoimalaitokset	1	2	3	4	5
57. Koska ei ole saasteetonta ja ympäristöhaitoista vapaata tapaa tuottaa energiaa, kaikki vaihtoehdot ovat loppujen lopuksi jokseenkin yhtä hyviä tai huonoja	1	2	3	4	5
58. Energiavaihtoehdoista päättäminen kuuluu yksinomaan eduskunnalle	1	2	3	4	5
59. Kauppapoliittisista syistä johtuen maakaasun käytön lisäämisellä olisi työllisyyttä parantava vaikutus	1	2	3	4	5
60. Maailman kivihiihivarat ovat käytännössä ehtymättömät	1	2	3	4	5
61. Ydinvoiman lisääminen kasvattaa liikaa suuryritysten vaikutusvaltaa	1	2	3	4	5
62. Maakaasun käyttö sähkön tuotantoon on aivan liian kallista	1	2	3	4	5
63. Sähköä käyttämällä voin viettää mukavaa elämää	1	2	3	4	5
64. Ydinvoiman käyttö Suomessa tarjoaa terroristeille uhkailuvälineen	1	2	3	4	5
65. Kivihiihen polttaminen aiheuttaa vakavia ilmastonmuutoksia koko maapallolla	1	2	3	4	5
66. Turpeen käyttö kuluttaa liiaksi arvokkaita maa-alueita ja turmelee luontoa	1	2	3	4	5
67. Maakaasun käytön hyvistä puolista puhutaan aivan liian vähän	1	2	3	4	5
68. Energia-asioista päätettäessä tulee nykyinen ja tulevat sukupolvet ottaa yhtä tärkeinä huomioon	1	2	3	4	5
69. Mikäli sähköä kyetään tuottamaan halvalla, se parantaisi työllisyyttä	1	2	3	4	5
70. Energiavaihtoehdoista päättäminen kuuluu energia-asiantuntijoille	1	2	3	4	5
71. Jos ajatellaan, että Suomessa tullaan lähivuosina tekemään sähköntuotantoa koskevia päätöksiä, mihin suuntaan sähköntuotantoamme pitäisi mielestäsi kehittää seuraavien vaihtoehtojen osalta?					

	käyttöä pitäisi tuntuvasti lisätä	käyttöä pitäisi hieman lisätä	käytön nykyinen taso on sopiva	käyttöä pitäisi hieman vähentää	käyttöä pitäisi tuntuvasti vähentää	käytöstä pitäisi luopua kokonaan	en osaa sanoa
a) kivihiihi	1	2	3	4	5	6	7
b) turve	1	2	3	4	5	6	7
c) maakaasu	1	2	3	4	5	6	7
d) ydinvoima	1	2	3	4	5	6	7
e) vesivoima	1	2	3	4	5	6	7

72. Miten tärkeinä pidät seuraavia energian tuottamiseen liittyviä tekijöitä? Aseta seuraavat tekijät tärkeysjärjestykseen.

	tärkein tekijä on	toiseksi tärkein tekijä on	kolmanneksi tärkein tekijä on
halpa hinta	1	2	3
saasteettomuus	1	2	3
tuotantovarmuus	1	2	3

VASTAAJIEN TAUSTATIEDOT AINEISTON TILASTOLLISTA KÄSITTELYÄ VARTEN

73. Sukupuoli
- 1 mies
 - 2 nainen
74. Ikä
- 1 alle 20 vuotta
 - 2 21 - 30 vuotta
 - 3 31 - 40 vuotta
 - 4 41 - 50 vuotta
 - 5 51 - 60 vuotta
 - 6 yli 60 vuotta
75. Siviilisäätö
- 1 naimisissa tai avoliitossa
 - 2 naimaton
 - 3 eronnut
 - 4 leski
76. Onko Sinulla lapsia
- 1 kyllä
 - 2 ei
77. Asuinpaikkakuntasi koko
- 1 alle 4 000 asukasta
 - 2 4 000 - 8 000 asukasta
 - 3 8 000 - 30 000 asukasta
 - 4 30 000 - 80 000 asukasta
 - 5 yli 80 000 asukasta
78. Lääni, jossa asut
- 1 Uudenmaan lääni
 - 2 Turun ja Porin lääni
 - 3 Hämeen lääni
 - 4 Kymen lääni
 - 5 Mikkelin lääni
 - 6 Pohjois-Karjalan lääni
 - 7 Kuopion lääni
 - 8 Keski-Suomen lääni
 - 9 Vaasan lääni
 - 10 Oulun lääni
 - 11 Lapin lääni
79. Ammattiryhmä, johon katsot lähinnä kuuluvasi
- 1 johtavassa asemassa toisen palveluksessa
 - 2 ylempi toimihenkilö
 - 3 alempi toimihenkilö
 - 4 työntekijä
 - 5 yrittäjä tai yksityinen ammatinharjoittaja
 - 6 maatalousyrittäjä
 - 7 koululainen tai opiskelija
 - 8 eläkeläinen
 - 9 kotirouva
 - 10 työtön
 - 11 muu
80. Toimiala, jolla työskentelet
- 1 maa- ja metsätalous tai muu alkutuotanto
 - 2 teollisuus tai rakennustoiminta
 - 3 yksityinen palvelutoiminta (esim. kauppa tai liikenne)
 - 4 julkinen palvelutoiminta (esim. opetus tai hallinto)
 - 5 en ole mukana työelämässä
81. Millainen peruskoulutus Sinulla on?
- 1 kansakoulu, kansalaiskoulu
 - 2 keskikoulu tai peruskoulu
 - 3 ylioppilastutkinto
82. Millainen ammatillinen koulutus Sinulla on?
- 1 ei ammatillista koulutusta
 - 2 ammattikurssi, lyhyt ammattikoulutus, työn ohessa saatu koulutus
 - 3 ammattikoulu, kauppakoulu tai näihin verrattava
 - 4 opistotasoinen ammattikoulutus
 - 5 yliopisto- tai korkeakoulututkinto
83. Mitkä ovat pääasialliset tietolähteesi energiakysymyksiä koskeissa asioissa?
- 1 sanoma- ja aikakauslehdet
 - 2 radio ja televisio
 - 3 keskustelut ystävien ja työtovereiden kanssa
 - 4 järjestötoiminta
 - 5 alan kirjallisuus tai koulutus
84. Sijaitseeko omassa asuinkunnassasi tai sen naapurikunnassa jokin sähköä tuottava voimalaitos?
- 1 kyllä
 - 2 ei
 - 3 en tiedä
85. Mikäli asuinkunnassasi tai sen naapurikunnassa sijaitsee voimalaitos, mitä se käyttää energialähteenään? (Jos laitoksia on useita, vastaa suurimmaksi arvioimasi laitoksen osalta)
- 1 kivihiihtä
 - 2 turvetta
 - 3 maakaasua
 - 4 ydinvoimaa
 - 5 vesivoimaa
 - 6 öljyä
 - 7 jotain muuta energialähdettä
 - 8 en tiedä
86. Kuinka aktiivisesti mielestäsi osallistut erilaisten järjestöjen tai yhdistysten toimintaan (esim. ammatilliset, poliittiset, taloudelliset, uskonnolliset tai muut aatteelliset järjestöt tai urheiluseurat yms.)
- 1 osallistun erittäin aktiivisesti
 - 2 osallistun melko aktiivisesti
 - 3 osallistun melko vähän
 - 4 en ole lainkaan mukana järjestötoiminnassa
87. Jos eduskuntavaalit pidettäisiin nyt, minkä puolueen ehdokasta äänestäisit?
- 1 Kesk/LKP
 - 2 Kok
 - 3 RKP
 - 4 SDP
 - 5 SKDL/SKP
 - 6 SKL
 - 7 SMP
 - 8 POP
 - 9 Kansalaisvallan liitto
 - 10 Vihreät
 - 11 en äänestäisi lainkaan
 - 12 en osaa sanoa
 - 13 en halua sanoa

PYYDÄMME PALAUTTAMAAN TÄMÄN LOMAKKEEN JA VASTAUSILMOITUKSEN ERIKSEEN OHEISISSA KIRJEKUORISSA.

KIITÄMME YHTEISTYÖSTÄ JA VAIVANÄÖSTÄ